

klimatičnimi razmerami mnogo ceneje in preplavile s svojim cenim blagom naše naravne odjemalne kraje, alpske dežele. Da se je naš vinogradnik v drugi polovici vojske gnutno opomogel, je pripisati odpadu te konkurence in je bil le začasen pojav.

Stališče našega vinarstva pa tudi danes v novi državi na prvi pogled nikakor ni posebno nadepelno. Del konkurenčnih dežel (del Ogrske, Goriško in Primorje) je sicer odpadel, računati pa moramo z dejstvi, 1. da Jugoslavija prideluje več vina, kakor ga sama potrebuje; 2. da bo izvoz v Nemško Avstrijo, ki je dozdej konsumirala 2/3 do 3/4 našega vinskega pridelka, tudi za slučaj, da se izvozne razmere urede za nas kar najbolj ugodno, kolikor toliko oteškočen; 3. da bodo proizvodni stroški pri nas vedno višji, kakor v ostalih vinorejskih pokrajinah Jugoslavije, ki pridelujejo pod ugodnejšimi vremenskimi razmerami.

Predpogoj za obstanek našega vinarstva je, da nas država primerno štiti pred inozemsko konkurenco in da nam omogoča izvoz v današnjo Nemško Avstrijo, katerega začasno ne moremo pogrošati, dokler se naše vinarstvo ne preustroji.

Če se ta predpogoj izpolni, se mora upoštevati konkurenca, ki nam jo bodo povzročale naše jugoslovanske pokrajine in prašanje je, če nam bo mogoče pod danimi razmerami uspešno tekrovati z vinarstvom Dalmacije, Slavonije in Bačke-Banata.

Na prvi pogled bi se moralo to prašanje zanikati, že iz vidika vremenskih razmer, ki so v navedenih pokrajinah vinarstvu pač mnogo ugodnejše, nego pri nas in ki zdatno olajšujejo in pocenijo proizvodnjo. Če se pa razmere vsestransko ogledajo in upoštevajo vse mogoče činjence, se pride do čisto drugega zaključka.

V prvi vrsti je finost in žlahtnost cvetlice (bukeja), v drugi vrsti finost in žlahtnost kislobe, ki so lastna le našim vinom v tako visoki meri in bi se dale izkoristiti v naše svrhe. V tretji vrsti je uporaba svežega grozdja, ki vsaj deloma lahko mnogo pripomore k večji rentabilnosti vinarstva. In te tri činjence nam nudijo podlago, na katero brez pomislekov lahko zgradimo našo vinorejo dobičkanosno v okviru Jugoslavije.

Ne da bi hotel prašanje v dosego navedenega smotra izčrpljivo obravnavati, usojam si v naslednjem podati le nekatere smernice za postopanje v prehodni dobi, prepuščaje končno rešitev vsem merodajnim krogom v nadaljni pretres in posvetovanje.

Če hočemo izrabiti finost in žlahtnost cvetlice, ki jo dosežejo nekatere vrste naših vin, moramo pred vsem posvetiti večjo pozornost pridelovanju kvalitetnih vin, kakor jih zahteva svetovni trg; — to sicer ni novo, pa vendar do sedaj premalo upoštevano. Znano je, da so nekatere vrste sortnih vin iz ljutomersko-radgonskih, pekrskih in haloških goric lahko že dosihdob uspešno tekrovale z najboljšimi spodnjeavstrijskimi, renskimi in drugimi vini in da so jim večkrat pri razstavah in drugih priložnostih najboljši poznavalci dajali prednost. Manj ali pa nič znano je pa dejstvo, da šampanjec (peneče vino), proizvodnja iz ene ali druge vrste burgundca (posebno iz modrega burgundca), ljutomersko-radgonskega ali slovenjegoriškega izvora večkrat presega po kakovosti celo pravega iz francoske Šampanje (Champagne). Kdor šampanjec kolikor toliko pozna in ve, kaka razlika je kvalitativno med pravim šampanjcem iz vina iz Šampanje in iz vin drugega izvora, bo vedel ceniti velikansko važnost tega dejstva za našo štajersko pokrajino, posebno če omenim, da burgundec v celih ormožko-ljutomersko-radgonskih in celih Slovenskih goricah (približno na kakih 6000 hektarjih) enako dobro uspeva in daje izboren „cuvée“ (kuvé, vino iz katerega se izdeluje šampanjec), ki se ne doseže v enaki kvaliteti izven Šampanje.

V duhu vidim naše krasne Slovenske gorice obsajene izključno le z modrim burgundcem, preprežene z mnogobrojnimi, dobro oskrbovanimi cestami in železnicami. Skoraj jih ni več spoznati! Prej brezpomembne va-

sice, reprezentirajo se kot majhni, čedni trgi z modernimi stavbami. Iz našega Ljutomera, Ormoža, Radgone, Sv. Lenarta, Ptuj in Maribora pa so nastala središča svetovno priznane jugoslovanske šampanjske industrije. Povsod opažajš velepoteznost, red in blagostanje!

Tako nekako bi lahko bilo med Muro in Dravo, Središčem ob Dravi in Lučanami v 15 do 20 letih, če bodo znali zanimani krogi pravilno tolmačiti klic časa!

Pred vsem bi trebalo ustanoviti vinarško zadrugo za označeno ozeinjje, ki bi začasno imela nalogo pospeševati sajenje modrega burgundca za proizvodnjo šampanjca in skrbeti za to, da bo vsak posestnik, ki na novo zasaja svoj vinograd, član te zadruge.

Poleg modrega burgundca pa bi se lahko gojile v navedenem okrožju, četudi v manjšem obsegu in le v naboljših legah, tudi druge grozdne vrste za napravo finih buteljskih vin, kakor šipona, belega burgundca, zeleniča itd. A glavno torišče za proizvodnjo finih buteljskih vin naj bi pa tvorili mariborski, pohorski in haloški vinorejski okoliši.

Kamniškega muškateleca, pekrske male graševine in šipona ter različnih haloških visokoplemenitih sortnih vin, kakor so se že dosedaj pridelovala, nam nikdo ne more ponarediti in so že kolikor toliko znane na svetovnem trgu. Nekoliko več reklame po inozemskih časnikih in vzorna skladišča teh vin po večjih mestih inozemstva bi jim kmalu zasiguralo stalne odjemalce.

V konjiškem delu pohorskega okoliša naj bi se upeljalo spet proizvodnjo rdečih vin, kakor je že svoj čas bilo udomačeno in jeslovelo. Vinarijska črnina (kavka, vranek itd.) bi lahko tekrovala z drugimi rdečimi vini, že zaradi svojega posebnega, ljubkega bukeja. Tudi za te okoliše naj se ustanove vinarške zadruge, ki naj določijo grozdne vrste, katere se naj zasajajo. Čim manj vrst, tem lažje bo delo, tem lažje se bo razpečalo vino. Stremeti se mora za tem, da se v vsakem okolišu goji le ena vrsta vina za vinski trg; s tem pa ni rečeno le iz ene sorte. Često dasta dve sorti v primernem sorazmerju, ki se v svojih lastnostih vsestransko spopolnujeta, boljši produkt; tako n. pr. mala graševina z zeleničem itd.

V Halozah pa se bo lahko pridelovalo v manj znamenitih legah poleg finih vin tudi vino za režnjo z vini iz južnih krajev, ki jim primanjkuje kislobe. V to svrhu se bo uporabilo vrste, ki veliko rode, imajo precej kisline, a malo alkohola. Morebiti bi kazalo zasajati v to svrhu beli ranfol, kavčino in druge. Grozdne vrste se bodo morale izbrati po dozdejšnjih izkušnjah. Taka vina bodo služila tudi za lokalni trg.

Glavno torišče vin za režnjo z južnimi vini pa bo naš brežiški ali bizeljski vinorejski okoliš, kjer so razmere kar za to ustvarjene. Bizeljska modra kavčina za režnjo s teškimi črnimi dalmatinci in bizeljski plavec za režnjo z belim vinom z juga bode iskani sorti vina in tudi dobro plačani.

Tudi tukaj bode morala prevzeti vinarška zadruga stvar v roke in seznaniti vinske trgovce z blagom, ki bo obojestranska vina spopolnilo in omililo v svojih ekstremnih lastnostih, jih naredilo prijetnejše ter povečalo njih konsumni krog.

Vino za režnjo se bo deloma lahko pridelovalo tudi v celjskem vinorejskem okolišu, kjer bosta mogoče sorti peček in vrbovec dajali tozadevno blago.

Z navedenim pa nočem reči, da bizeljski in celjski vinorejski okoliš nista deloma tudi sposobna za pridelovanje boljših vin za buteljke. Znanе so nekatere vrste bizeljskega, smarčana in drameljskega, ki takisto lahko tekrovajo v drugimi našimi buteljskimi vini! Na drugi strani mi pa tudi ne pade v glavo, da bi hotel ovirati ali preprečevati pridelovanje navadnih vin za lokalni konsum v vseh navedenih vinorejskih okoliših. Ravno narobe! Sem za to, da se pusti vinogradniku kolikor mogoče prosta roka v njegovem delovanju, a

ogrožati se ne smejo pri tem splošni interesi vinarstva. Označiti sem hotel s svojim izvajanjem le pot, ki naj vodi iz krize, ki preti našemu vinarstvu, če se ga primerno ne preuredi. Hotel sem navesti le ideje, o katerih sem prepričan, da bi bile v stanu, če jih upoštevajo v vinarških krogih, povoljno rešiti prašanje prihodnosti našega vinarstva. Vse drugo ostane zadeva podrobnega dela krajevnih vinarških organizacij, ki se pa vsekakor morajo osnovati čim prej, če hočemo ohraniti naše vinarstvo in ga spraviti na pravi tir.

Pri rešitvi prašanja rentabilnosti vinarstva pa ne smemo pozabiti še ene možnosti izkoriščanja naših vinogradov in sicer porabe svežega grozdja. Pridelovanju namiznega grozdja se bo morala posvetiti vsekakor večja pozornost. Če ne več, pridelati moramo najmanj toliko namiznega grozdja, kolikor se ga potrebuje po naših mestih in trgih. Ne smemo pripustiti, da bi se uvažalo v to svrhu iz drugih pokrajin.

Tudi uporaba svežega grozdja za takozvane grozdne kure, na katere me je opozoril ravnatelj drž. zdravilišča Rogaska Slatina, g. Herg, je lahko precejšnega pomena za naše vinarstvo, posebno v okolici zdravilišč in kopalniš in bi donajalo okoliškim vinogradnikom lep dobiček. Dobrna pri Celju, Rimske toplice pri Celju, Slatina Radenci, posebno pa Rogaska Slatina pridejo kot take v poštev. V okolici navedenih zdravilišč bi se naj ustanovile zadruge za pridelovanje namiznega grozdja, ki bi pospeševale zasaditev vinogradov z zamiznimi grozdnimi vrstami. Za grozdne kure se lahko goje pri nas vse vrste žlahtnine in pa kraljevina (rdeča portugalka.) Poskusilo bi se lahko gojiti „biser iz Czabe“, ki že avgusta zori, dočim pride žlahtnina še le v drugi polovici septembra, kraljevina še le oktobra v poštev. Omeniti pa je, da biser iz Czabe zelo slabo rodi. Ravnatelji dotičnih zdravilišč bi gotovo radi šli na roko zadrugam, kar se tiče množine potrebnega grozdja itd.

V smotreni razdelitvi proizvodnje je iskati spas našega vinarstva. V vsakem vinarškem okrožju se naj pridelujejo le one vrste grozdja, ki pod dotičnimi razmerami najbolj uspevajo, po čijih produktih se največ poprašuje in nam obetajo zaraditega najboljši skupiček. Celo zadevo spraviti v označeni tir, naj bo glavna naloga snujočih se zadrug.

Shod županov v Vuzmetincih.

V nedeljo, 21. t. m. je bil tu shod županov radi železniške zveze Ljutomer-Središče. Sklenilo se je poslati sledečo vlogo na deželno vlado v Ljubljani:

Ker pripada proga Radgona-Špilje Avstriji, je ves ljutomerski okraj, kakor tudi Prekmurje in severozahodni del Medžimurja brez železniške zveze. Zato je nujno potrebno, da se spoji Ljutomer na eni strani proge Belatincev z Mursko Soboto, na drugi strani pa s progo Pragersko-Čakovec.

Na shodu dne 21. septembra 1919 v Vuzmetincih zbrani župani občin: Središče, Obrež, Vodranci, Vitan, Kog, Jastrebeci, Hermanci, Sv. Miklavž, Presika, Badličan, Prhovci, Stanetinci, Dobrava in Strigova prosimo, da upošteva vlada sledeči predlog:

Železnica naj se izpelja iz Ljutomera čez Stročjo vas pod Staro goro skozi Vuzmetince po vodranski dolini v Središče.

Ta proga je iz sledečih gospodarskih razlogov najboljša:

1. teče skozi zelo obljudene kraje, iz katerih se izvažajo največ vina ljutomersko-ormoškega okraja, nadalje sadja, lesa in živine;
2. gravitirajo na to progo sledeče zveze:
 - a) Medžimurje s Strigovo v Vuzmetince;
 - b) fara Sv. Miklavž z Jeruzalemom, Brebrovnikom, Kajzarjem, Vinskim vrhom, Temnarjem i. t. d. v Vuzmetince;
 - c) fara Sv. Bolfenk na Kogu v Vodrance;

d) južnozahoni del Medžimurja na Presiko.

3. Vse ozemlje, ki bi imelo od te železnične zveze dobiček, obsega nad 10.000 ha, izmed teh 1400 ha vinogradov in 4000 ha gozdov, ter šteje nad 9000 prebivalcev.

4. Na Presiki, ¼ ure od Vuzmetincev, se je odkrila močna žila črnega premoga, ki čaka samo na promet. Ves kraj je po mnenju izvedencev poln premoga.

5. V stari gori je po mnenju izvedencev sol. Nahaja se tam več izvirov močno slane vode.

6. Proga Ljutomer-Središče bi tekla ves čas po ravnem in trdnem ozemlju; ne bilo bi treba ne predorov, ne večjih mostov in nasipov.

7. V Središču je obsežen kolodvor, ležeč na ravnini in zmožen največje razsežnosti.

8. Z zvezo Ljutomer-Središče bi bil vzpostavljen važen člen proge iz Zagreba čez Varaždin v Središče, Ljutomer, Mursko Soboto proti severu na Bratislavo.

Proga Ljutomer-Ivanjkovec-Ormož ne bi imela za okraj nobenega pomena, ker pretežna večina v bližini proge ležečih vinogradov radi prevelike strmine ne bi mogla voziti svojih pridelkov na isto. Tamkaj ležeči kraji lesa sploh ne izvažajo, a tudi drugih pridelkov ne. Vse ozemlje, ki gravitira na progo Ljutomer-Ormož, ima le 4000 prebivalcev, 900 ha in 350 ha vinogradov.

Razven tega ne leži ob celi proggi nobena večja vas, med tem ko gravitira na progo Ljutomer-Središče ogromen gospodarski okoliš z močnimi vasmimi in trgom Štrigovo.

Predno se definitivno določi petek proge, zahtevamo, da pošlje vlada v naše kraje izvedence, ki bodo natančno proučili teren in gospodarske razmere in se še le potem odločili za to ali ono progo.

Središče, dne 22. septembra 1919.

Gospodarstvo.

Nekaj besed k bližajoči se trgatvi. Kakovost vina je med drugim odvisna od kakovosti grozdja. Čim bolj je zrelo grozdje, tem boljše bo vino. Deževno poletje nam ni obetalo pitne kapljice, ali vreme zadnjih tednov je popravilo mnogo in če ostane tako ugodno do konca trgatve, tedaj bo letošnji pridelek v dobro osrbovanih vinogradih ne le dosegel, ampak prekašal lanskega na kakovosti. V dosego dobre kapljice pa je letos neobhodno potrebno, da se vinogradniki ne prenačijo s trgatvo. Pred očmi jim mora biti, da pridobiva grozdje ravno pri vremenu, kakoršno je zadnji čas, dnevno več sladkorja in drugih zlahtnih snovi, ter gubi več kisline, kakor prej v tednih. Izkušnja uči, da lahko pridobiva grozdje pri lepem vremenu ob času zoritve tedensko do 3 odstotke sladkorja in zgubi istočasno 2 in več tisočink kisline in ta procedura traja tako dolgo, dokler je listje zeleno in dokler pecelj na grozdju ne oleseni. Grozdje pa ne pridobiva same na sladkorju in gubi na kislini proti koncu zoritve, ampak v njem se tvarjajo obenem dišeče in okusne snovi in čim več je teh, tem okusnejše je grozdje, tem zlahtnejše bo vino. Vinogradniki imajo torej vzroka dovolj, da počakajo s trgatvijo do skrajnega časa, kajti vreme jim obeta dober pridelek naravnim potom.

Vinarski inštruktor Zupanc.

Še enkrat pozor pred tirjatvami iz Gradca! Sedajni deželni svet v Gradcu tirja iz zapuščine neke kočarice v občini Presečno, v okraju kozjanskem, ki je umrla v Feldhofu pri Gradcu 18. oktobra 1919, oskrbne stroške nad 3000 K, ki presegajo zapuščino, h kateri so poklicani mnogoštevilni nepreskrbljeni otroci. Ti stroški so se sicer zaračunali že deželnemu ubožnemu skladu, tirjajo se pa naenkrat iz razloga, ker je imenovana tuja državljanka. Likvidacijska komisija v Celju je obvestila graški deželni svet, da to ni bila tuja, ampak štajerska državljanka in nima pravice graški deželni svet zdaj, ko ne spa-

damo več pod Gradec tirjati za dobo pred 1. novembrom 1918, kar se je iz skupnih davkov porabilo za slovenske sodeželane v nemškem delu dežele. Iz tega slučaja se vidi, da je previdno obrniti se v vsakem slučaju najprej na likvidacijsko komisijo štajersko v Celju, ako pridejo kakoršnikoli plačilni pozivi iz Gradca.

Državna posredovalnica za delo, podružnica za Ptuj in okolico. V tednu od 14. sept. do 20. sept. 1919 je iskalo dela 31 moških in 4 ženske delavne moči. Delodajalci so iskali 11 moških in 6 ženskih delavnih moči. Posredovanj se je izvršilo 12. V času od 1. januarja do 20. septembra 1919 je iskalo dela 628 moških in 282 ženskih delavnih moči. Delodajalci pa so iskali 630 delavcev in delavk. Posredovanj se je izvršilo 380. Delo iščejo: 2 oskrbnika, 19 poljed. delavcev, 4 rudarji, 5 vrtnarjev, 9 kamnarjev, 1 opekar, 8 kovačev, 3 mehaniki, 7 mizarjev, bičarjev, sodarjev; 3 usnjarji in sedlarji, 19 krojačev in šivilj, 1 čevljar, 6 pekov, 4 mesarji, 4 zidarji, 2 stavb. delovodja, 1 tesar, 1 sobni slikar, 4 strojniki, šoferji, kurjači, 1 tov. delav., 5 vratarjev in uradnih slug, 2 trg. sotrudnika, 12 pis. moči, 95 dninarjev in dninaric, 27 služkinj, 92 vajencev in vajenk raznih strok. V delo pa sprejme podružnica 54 poljskih delavcev in delavk, 14 pletarjev, 2 mlinarja, 2 pekovska vajenca, 7 služkinj itd.

Dopisi.

Šolstvo v Ptuj. Na državni gimnaziji v Ptujju se je za šolsko leto 1919/20 vpisalo 217 učencev, v prvi razred deške meščanske šole 30, v prvi razred dekliske meščanske šole 60 učencev. Številke kažejo jasno, kako potrebne so srednje šole za ptujski okraj. Čim se notranje in vnanje razmere v državi uredijo, bo število brez dvoma še znatno poskočilo, tako, da bo Ptuj med najjačjimi šolskimi središči v Sloveniji.

Izobraževalno društvo v Sv. Lenartu pri Vel. Nedelji je priredilo v nedeljo dne 21. t. m. na vrtu g. Ferdo Korpar-ja ljudsko veselico z glavno točko sporeda: Veseloigra „Črevljar“ v 3 dej. Vkljub zelo nestalnemu vremenu je bil obisk sijajen, posebno mnogoštevilna je bila udeležba iz Ormoža in Sv. Marjete. Po pozdravnem govoru, ki ga je z velikim navdušenjem govoril g. Jožef Lah, se je pričela veseloigra. Smeha in grohota ni bilo ne konca ne kraja. Črevljar s svojim pristnim prleškim narečjem in duhovito neumnostjo, kakor tudi dektor v svoji nervoznosti in zelo dobro pogojeni maski, eden je prekašal drugega. Tudi ostale vloge so igrali prav dobro, tako, da se lahko Izobr. društvu na dobrih igralskih močeh častita. Žal, da je sredi predstave pričelo deževati in večina gledalcev je odhitela pod streho. Vkljub temu se je veselica razvijala nemoteno naprej. Tamburaški in pevski zbor iz Sv. Marjete je neumorno proizvajal svoje točke in žel obilo priznanja. Ta dobro uspela veselica, ki je končala s prav lepim dobičkom naj bo Izobr. društvu v spodbudo, da koraka neustrašeno po razčrtani poti naprej, ne oziraje se ne levo in ne na desno, pred seboj vedno vzvišeni: Delo za izobrazbo in prosveto.

Zima prihaja, a obuvala ni, tako slišimo trsnati stariše otrok iz revnejših slojev. Otroci bodo sedeli doma za pečjo, namesto da bi zahajali v šolo. Ali bi ne bilo mogoče, da bi merodajne okrajne oblasti preskrbele revnejšim šolarjem obuvalo po znižani ceni? Če tudi bi bilo obuvalo z lesenimi podplati, samo da bi bilo trpežno. Iščimo pota, morda bo pa pri dobri, blagohotni voljo le šlo.

Popravek. V posebni izdaji Ptujskega lista od 24. t. m. sta se v članku „Trst“ vrinili dve napaki, ki jako motita. Stavek: „Vsa večja podjetja (str. 2) — — — se ima glasi: „niso bila v italjanskih rokah.“ Namesto: „da je Rusija sedaj v revoluciji, čitaj: „v evoluciji.“

Skrb za našo učečo se mladino. Pouk po mestih se pričinja. Dosti ukaželjne mladine

iz ptujske okolice so pripeljali naši skrbni stariši v Ptuj, kjer so se nam na stežaj odprla vrata slovenskih šol, kakoršnih smo do zdaj bridko pogrešali. Uverjeni smo, da bode učiteljstvo naše novince ljubeznjivo sprejelo, dasiravno prihajajo naši fantiči in dekleta z oguljeno obleko v slovensko oz. državno šolsko klop; isto pa pričakujemo tudi od sošolcev, ki so tako srečni, da so jim skrbni roditelji lahko priskrbeli boljše obleko za šolo. Naši roditelji iz dežele imajo sedaj veliko zaupanje do ptujskih šol, ker jim voditelji šol. mladine na deželi jamčijo, da bodo na šolah v mestu boljše razmere, nego so bile pod nemškim režimom. Hribovci in poljanci iz ptujske okolice imamo še počitnice, a treba bode misliti na to, da bode tudi pri nas čez 5 tednov zadonel šolski zvonec. Skrbimo, da bodo naši malički in večji šolarji pripravljene za pravočasni vstop. Kakor po mestih, tako naj tudi na deželi vsa šolska mladina naenkrat mobilizira in zahaja redno v šolo. Razven zelo tehtnih vzrokov t. j. bolezni, slabega vremena in sličnega naj ne ostane nikdo doma, kajti le na ta način bode ljudska šola na kmetih zacelila rane, ki jih je zadala kakor povsod svetovna vojna in naše osnovne šole bodo prišle na stopnjo, kakoršno si narodno učiteljstvo tako srčno želi. Z našo mladino si bomo zgradili nerazrušljiv temelj mlade države Jugoslavije. V splošni ljudski izobrazbi je narodova moč. Ko bodo naši pohlepni sovražniki videli, na kakšen način se oborožujemo, nas bodo pri naši zahtevi po narodnih pravicah bolj upoštevali nego so nas do sedaj. Z združenimi močmi pa trebimo v našem okraju še ogromne ostanke nemškutarstva. Te bomo z ostro krtačo čistili v „Ptujskem listu.“ Pri takšnem čiščenju bomo brez ozira na stan okrtali vsakogar, ki se mu zdi nemško govoriti bolj „nobel“; če bode zraven katera gdena ali gospod izmed „narodnih vzgojiteljev“, si bodo sami krivi.

Narodni učitelj.

Utonil. Dne 17. avgusta t. l. je utonil 20 letni Jožef Zorko, sin posetnika v Obrežu pri kopanju v Dravi.

Požar v Preslavi. Dne 3. avgusta t. l. popoldne je strela zažgala viničarsko hišo Ivana Megla v Preslavi, občina Podgorci. Škoda se ceni na 2000 K. Zavarovana je bila hiša za 500 K.

Politične vesti.

Sramotna umaknitev Lahov iz Trogira. LDU. Split, 23. septembra. (DDU.) Popoldne ob 2. je naša vojska krenila v smeri proti Trogiru. Ob pol 12. predpoldne je prišel v Trogir ameriški rušilec, da prisili Italijane, da se umaknejo na demarkacijsko črto. Ko so trogirski meščani zagledali ameriško bojno ladjo, so pograbili za orožje, pridrli na ulico in pričeli streljati. Ko so Italijani opazili pobuno meščanstva, približevanje srbske vojske in ameriške ladje, so nemudoma pobegnili iz Trogira. Meščani so zajeli oklopni avtomobil, poveljnika italijanske vojske Torre Filiberta Emanuela s tremi vojaki. Med tem se je izkrcalo 2000 oboroženih ameriških mornarjev s strojnimi puškami, katerim so oddali vjetnike in avtomobil. Na avtomobil so Amerikanci postavili svojo zastavo, vjetega častnika in vojake pa vzeli s seboj na ladjo in jih odpeljali v Split, kjer so jih izročili poveljniku italijanske stacijske ladje „Puglia.“ Med tem je došla srbska vojska, ki je bila z velikim navdušenjem sprejeta od ogromne množice ljudstva z zastavami. Amerikanci so izročili mesto srbski vojski in vkrcali svoje čete. Naša vojska je zasledovala sovražnika preko Trogira in nadaljuje svojo akcijo. Od tega časa nadalje ostane v Trogiru stacionirana za nekoliko dni ameriška vojna ladja, ki je dobila najstrožje naredbe za eventualni drugi italijanski napad.

Tregir v jugoslovanskih rokah. Split, 24. septembra. V Trogiru je po neuspelem italijanskem puču zopet vzpostavljen popoln red in mir. Po mestu se vidi jugoslovansko vojsko,